

Programma Groen Deurne

Augustus 2018

Inhoud

Inleiding	5
Open Deurne	6
Bestand tegen klimaatverandering	6
Klimaatneutrale wijken	6
Straat-, buurt- en wijkgroen voor iedere Deurnenaar	7
Stadslandbouw	8
Samen één voor een beter klimaat	8
Overkappen voor een leefbaar Deurne	9
Een nieuwe bestemming voor het vliegveld van Deurne	9
Vlot Door Deurne	10
Spreiding van publieke voorzieningen en lokale handel	10
Toegankelijk en helder openbaar vervoer	10
Een duurzaam mobiliteitsbeleid waar stappers, trappers en openbaar vervoer een centrale plaats innemen	11
Fietsers en voetgangers	11
Verkeerscirculatie	12
Parkeerbeleid	13
Verkeersveiligheid	13
Graag in Deurne	14
Toegankelijke en veilige buurten	14
Schone buurten	15
Afval op straat	15
Slim omgaan met afval	16
Zorgeloos wonen	17
Iedereen doet mee	18
Goed wonen in Deurne	18
Deurne mee maken	18
Goed bestuur	20
Leve Deurne	21
Ruimte(n) om te ontmoeten	21
Onze parken, onze rijkdom	22
Het Deurnese erfgoed, een nieuwe rijkdom	23
Goede infrastructuur, levendige verenigingen	23
Buurtcultuur: de grote kunst	24
Gezond Deurne	26

Inleiding

Elke dag Deurne maken: menselijker, eerlijker, gezonder!

Wij willen van Deurne een groener Deurne maken: gezonde lucht, verkeersveilige straten, groene (adem)ruimten, plaats om te spelen, bruisende wijken waar iedereen meetelt... Bij het opmaken van dit programma deden we beroep op de kennis en de ervaring van mensen uit de buurt.

Ook als we meebesturen in het district luisteren we heel goed naar wat bewoners te vertellen hebben en als oplossing zien. Dat bewezen we deze bestuursperiode. Samen met ú gaan we de volgende jaren voor een nog menselijker, gezonder, eerlijker Deurne. Dit is voor ons basisdemocratie. En daar zijn wij best wel trots op.

De open ruimte is onze gemeenschappelijke huiskamer. In **Open Deurne** gaan in op de groene ruimte die zo belangrijk is. We werken aan groenverbindingen, gaan voor klimaatvriendelijke wijken en versterken de duurzame initiatieven.

Zeg je Deurne, dan zeg je fiets. Deurne heeft alles in zich om hét fietsdistrict van Antwerpen te zijn. Veel van de Deurnenaren verplaatsen zich al op de fiets. Maar voor vele anderen zijn er nog drempels. Veiligheid voor alle verkeersdeelnemers staat bovenaan ons lijstje. Daarom hebben we een resem oplossingen. Beter openbaar vervoer ontbreekt daar natuurlijk niet in. Je leest het in **Vlot door Deurne**.

Deurne moet een plaats zijn waar iedereen zich thuis voelt. Hoe we dat doen leggen we uit in het hoofdstuk **Graag in Deurne**. Leefbaarheid van de wijken staat hierin centraal. Veilige, schone buurten, waar ruimte is voor ontmoeting zijn de aspecten waar Groen voor gaat door het district opgelost worden.

Burger en overheid staan nog te vaak tegenover elkaar. Dat is niet ons idee! Wij zien ze als partners, die samen de beste oplossingen zoeken. We gaan actief alle groepen betrekken bij de ontwikkeling van ons beleid. Juist groepen die vaak niet bereikt worden, zoals mensen met een beperking, in armoede, langdurig zieken, met een andere afkomst, ..., gaan we extra ons best voor doen. **Iedereen doet mee**, want iedereen telt mee.

Hoe we onze vrije tijd indelen bepaalt voor een groot deel wie we zijn en hoe we ons voelen. Het verenigingsleven is het bindmiddel van onze samenleving. Niet alleen de klassieke verenigingen, maar ook de buurtcomités en de burgerinitiatieven brengen leven in de brouwerij. Ook de culturele hotspots, zoals Cinema Rix, het Cultuurcentrum Deurne, de bibliotheken, enzovoort, verrijken Deurnenaren op alle vlakken. Al deze culturele onderdelen verdienen ook de komende zes jaar onze aandacht. Lees onze plannen in **Leve Deurne**.

Open Deurne

Voldoende kwalitatieve groene en open ruimte is essentieel. Zicht hebben op **groen in de straat en toegankelijk buurt- en wijkgroen**, bereikbaar te voet of met de fiets, is een **basisrecht**. Als groen district zijn we trots op de vele parken en groenzones, toch zijn ze vaak te versnipperd. We voorzien **groene verbindingen** die de natuur met elkaar verbindt.

We bouwen aan een groene long voor ons district. We sluiten het Ertbruggebos, Bremweid en Bisschoppenhofpark aan elkaar aan. Van daaruit gaat het naar de groene Zone Bosuil, sluiten we mooi aan bij Park Groot Schijn en het Rivierenhof. Van daaruit bouwen we een aan groene overgang via Silsburg, naar wijk Eksterlaar, het Boekenbergpark en het vernieuwde, gebied aan de ex-luchthaven van Deurne. Om deze long te realiseren starten we deze beleidsperiode met de heraanleg van groene straten, pleinen en oversteken.

Bestaande bebouwde ruimte wordt efficiënter en intensiever ingericht en gebruikt.

Weerstand bieden tegen het veranderende klimaat start vandaag. We moeten voorbereid zijn op extremer weer. Ons openbaar domein en bouwwerken kunnen ons daarbij helpen.

Met de juist inspanningen is Deurne tegen 2050 klimaatneutraal en garanderen we **voor elke inwoner groen, betaalbaar en kwaliteitsvol wonen!**

Bestand tegen klimaatverandering

Door de opwarming van de aarde stijgen temperaturen en is er meer wateroverlast. Groen Deurne neemt het voortouw in de aanpak van deze klimaatproblemen. We kiezen radicaal voor een andere opbouw van ons district. We evolueren naar een echte *“lobbenstad”*¹ waar openbaar vervoer, nabije handelaren, groengebieden en waterpartijen van alle bewoners zorgen voor kwaliteitsvol wonen in een duurzaam district.

Groene, open gebieden zorgen voor de opvang, buffering en infiltratie van hemelwater, zodat het niet terecht komt in onze riolen en op piekmomenten zorgt voor overstromingen. Tijdens hete zomers zorgt het voor de nodige ventilatie en afkoeling.

Pleinen en straten **ontharden en vergroenen we**. Waar het kan voorzien we bomen, die zorgen voor het meeste verkoeling en luchtzuivering. Ook bewoners spelen hierin een belangrijke rol. Zij worden gestimuleerd om hemelwater op te vangen, hun tuinen te ontharden en ze worden ondersteund om groendaken aan te leggen.

We vragen aan de stad om ook in Deurne in te zetten op intelligente groendaken in combinatie met zonnepanelen of koelingssystemen of stadslandbouw.

Klimaatneutrale wijken

Om klaar te zijn voor de uitdagingen van morgen wonen we groen en compact: in appartementen en huizen met een minimale energie- en mobiliteitsbehoefte, dicht bij winkels en andere voorzieningen. We gebruiken lokaal geproduceerde groene energie met collectieve warmtenetten, zonneboilers en -panelen, warmtepompen en windmolens. We verplaatsen ons te voet of met de fiets en voor langere afstanden kunnen we rekenen op elektrische deelauto's. We gebruiken de ruimte efficiënt door ze te delen.

Open ruimten blijven maximaal bewaard. We pleiten bij de hogere overheden dat ze in de eerste plaats kijken naar een beter gebruik van het bestaande weefsel. Leegstand en onderbenutting van woningen, winkels en terreinen wordt tegengegaan. We stimuleren de sanering en omschakeling van industriële kavels.

¹ Een lobbenstad kenmerkt zich door groen en waterlopen die diep doordringen tussen de compact bebouwde stedelijke lobben (Tjallingii, 1996).

De stadsbrede bevolkingsgroei vraagt ook de ontwikkeling van **nieuwe wijken**. Deze moeten voldoen aan de volgende criteria: gelegen aan goed en regelmatig openbaar vervoer, autoluw, een bebouwingsdichtheid aangepast aan de omgeving en een goede mix van woningtypes. Verder zijn deze wijken waterneutraal² en energieneutraal of –positief, hebben een kwaliteitsvolle (collectieve) open ruimte die voldoet aan de behoefte aan groen en bieden voldoende publieke voorzieningen aan.

We geven als district zelf het goede voorbeeld op vlak van **energie-efficiëntie** in het eigen patrimonium en in de transitie van fossiele brandstoffen en kernenergie naar lokale groene energie. We ondertekenen als district het charter '[Kernenergievrije gemeente](#)'.

We introduceren bij heraanleg een '**klimaattoets**'. Elke investering in de openbare ruimte moet zoveel mogelijk renderen op vlak van mobiliteits- en energietransitie, groenbehoeften, water-infiltratie en –buffering en klimaatvriendelijk materiaalgebruik. De **mogelijkheid tot aanleg van collectieve warmtenetten en energievoorziening** wordt in samenwerking met de stad bij elk project onderzocht.

De stad en district maken samen een **masterplan Deurne Noord** op met deze principes als leidraad. Bij de uitvoering wordt maximaal rekening gehouden met behoud van open ruimte, verbinden van bestaande groene ruimten, efficiënt ruimtegebruik, delen van ruimten en voldoende publieke voorzieningen.

Binnen het masterplan Kanaalkant van de provincie pleiten we maximaal voor het **vergroenen van Kronenburg**, met een verbinding met het Lobroekpark op maat van de bewoners. We hebben bijzondere aandacht voor de bedrijven aan het Albertkanaal en achter het Sportpaleis. Er is een transitie nodig naar watergebonden bedrijven met minder zwaar transport over de weg. Transport dat toch over de weg moet, wordt omgeleid langs een weg langs de kade, weg van de woonkern.

Voor de heraanleg van de **Arenawijk** pleiten we voor het behoud voor de open groene ruimte. Deze moet minder versnipperd en meer aangesloten bij de rest van de wijk worden aangelegd, zodat er meer gebruik van zal worden gemaakt. Zo wordt het een verblijfsplek voor en door de buurt.

We voorzien bij voorkeur parkeerplaatsen voor deelwagens en installeren laadpalen bij parkeerplaatsen voor elektrische wagens.

Straat-, buurt- en wijkgroen voor iedere Deurnenaar

Groenvoorziening op niveau van de straat, de buurt, de wijk en het district geeft ons ademruimte, houdt ons gezond en maakt ons gelukkig. Bomen filteren fijn stof en verbeteren onze luchtkwaliteit. Ze temperen het geluid dat aanwezig is in een stad. Daarom voorzien we groengebieden. Voor ons zijn dat open ruimten waar we kunnen rusten, ontspannen, spelen en sporten. Bomen, heesters, bloemen en planten hebben ook een belangrijke esthetische waarde en dragen bij tot een aantrekkelijk straatbeeld. Ze zorgen ervoor dat ook in de stad dier- en plantensoorten kunnen gedijen.

Iedere Deurnenaar zal vanuit zijn huis zicht hebben op groen en te voet of met de fiets toegang hebben tot buurt-, wijk- en stadsgroen.

We kiezen eerst voor wijken in **Deurne-Noord waar grote groen-tekorten zijn**. In samenwerking met de stad zorgen we voor aankoop van sites waar extra groenruimte wordt voorzien en maken bestaande open ruimte tussen bebouwing publiek toegankelijk en doorwandelaarbaar.

We richten permanente **tuinstraten** in met plaats voor eetbaar groen.

² Dit betekent dat hemelwater maximaal hergebruikt, gebufferd en geïnfiltreerd wordt en slechts in extreme omstandigheden naar de riolering wordt gestuurd.

Bij de heraanleg van straten worden in overleg met de bewoners **plantvakken voor geveltuinen** geïntegreerd in de uitvoering. We blijven de aanleg van geveltuinen financieel en logistiek ondersteunen.

Het district stimuleert **groenslingers die groen over de straat van gevel tot gevel verbinden**, en de **vergroening van de speelplaatsen**.

Het district informeert en stimuleert eigenaars en bewoners tot een ontharding en vergroening van tuinen, opritten en daken. We zetten een campagne op, ondersteunen en organiseren in samenwerking met de groendienst een **ecologische voortuinwedstrijd**.

Het district grijpt alle kansen aan om de **biodiversiteit** te ondersteunen en te versterken, ook op privé-gronden. Deurne versterkt zichzelf als **bijenvriendelijke gemeente**, maar zet ook breder in op bestuivers, park- en tuinvogels en kleine zoogdieren.

We promoten en sensibiliseren onze inwoners en tuinders over een **pesticidenvrij district**. We geven zelf het voorbeeld binnen het groenbeheer van de stad Antwerpen. .

Grote aandacht gaat uit naar **soorten en variëteiten en de juiste beplanting op de juiste plek**. Daarbij worden onder meer de ecologische waarde en de streekeigenheid, het wintergroene karakter en de belevingswaarde, de groei-eisen, de onderhoudseisen/ het maaibeheer en de volwassen grootte van de plant tegenover de beschikbare ruimte in rekening gebracht.

Stadslandbouw

We ondersteunen als district maximaal een kleinschalige, collectieve, lokale, gezonde voedselproductie en het korte-ketenprincipe. We zetten in op een zelfvoorzienend Deurne. Zo ondersteunen we lokale landbouwers en een duurzaam milieu.

We creëren mogelijkheden voor de aanleg van openbare en gemeenschappelijke plukbossen, –tuinen en muren.

We stimuleren en informeren over eetbare gevels en daken.

We bestendigen onze reputatie als hét **volkstuinendistrict**. We zetten sterk in op samentuinen en (volks)tuindelen. In samenwerking met Velt vzw wordt ingezet op **pesticidevrij telen**.

We zetten initiatieven op rond **buurtcomposteren en buurtkippen**, bijvoorbeeld op domeinen waar collectief gewoond wordt, zoals woonzorgcentra.

We maken het korte-ketenaanbod bekend bij alle Deurnenaren (Buurderij, Voedselteams, CSA,...), en we stimuleren de initiatiefnemers om breed toegankelijk te zijn voor alle bewoners. Waar nodig ondersteunen we en waar blinde vlekken zijn stimuleren we of trekken we actief nieuwe initiatieven aan.

Samen één voor een beter klimaat

Voor de groenruimtes zetten we maximaal in op **participatie van bewoners**, organisaties, verenigingen en het middenveld, die vaak over heel wat expertise of lokale kennis beschikken. Ook voor kleine zones zoals perken zetten we initiatieven op om mede-eigenaarschap en –gebruik door de bewoners te stimuleren.

Als district ondersteunen we met een platform coöperatieve initiatieven, burgers, bewonersgroepen, ondernemers, handelaars, scholen en zorginstellingen die willen inzetten op gedeeld gebruik van (werk)ruimte, parkings, tuinen, daken en zonnepanelen of hemelwateropvang.

We stimuleren, ondersteunen en ijveren bij hogere overheden voor *bouwblokrenovaties*³ en groepsaankopen. Zo worden maatregelen voor energie-efficiëntie en groendaken betaalbaar en aantrekkelijk. Zeker de kansarmere doelgroepen, die hier het sterkst mee winnen op hun maandelijkse factuur, moeten hiervan kunnen profiteren. Bij collectieve bouw- en renovatieprojecten stimuleren we maximale participatie van bewonersgroepen.

Via een Deurnese crowdfunding-projecten kunnen ook burgers investeren in groene oplossingen en energie van eigen bodem, bijvoorbeeld door scholen, sporthallen en cultuurinstellingen te voorzien van zonnepanelen, groendaken en inheemse beplanting.

Overkappen voor een leefbaar Deurne

Groen Deurne blijft ijveren voor **volledig overkapt en ondertunnelde autosnelwegen om de leefbaarheid van Deurne te garanderen**. Bijkomend ijveren we bij de hogere overheden voor de ondertunneling van de E313 en het knooppunt en de A102. Oosterweel Light is essentieel voor de leefbaarheid van de omliggende Deurnese wijken, Groen Deurne blijft dit eisen. Een Oosterweel Heavy en de zogenaamde Hollandse knoop maken een kwaliteitsvolle overkapping onmogelijk en laten Deurne achter met een ongezonde situatie.

We pleiten bij de hogere overheden voor de uitvoering van het overkappingsproject van team Noordoost van 'Over de ring' waardoor via het **Lobroekpark groen tot in de wijk Kronenburg** gebracht wordt.

We ondersteunen de voorstellen van Gruunrant voor het **versterken en verbinden van onze groengebieden met de stadsrand**. Het district gaat in gesprek met de provincie, stad, grensdistricten en -gemeenten (Schoten, Wijnegem, Wommelgem, Borsbeek, Mortsel) om te ijveren voor groenverbindingen met onder meer Fort 2, tussen de gebieden ten noorden en ten zuiden van de E313, en de verbinding van de Peter Benoitlaan - het Boterlaarhof naar de historische Doppersbrug in het Rivierenhof. Er wordt ook ingezet op een wildverbinding tussen Park Groot Schijn en het Rivierenhof, een parkbrug over het Albertkanaal en een integratie en (verdere) herwaardering van de Herentalsevaart en de Schijn.

Bovengenoemde waardevolle groengebieden en de leefbaarheid in Deurne kunnen enkel blijven bestaan als de nieuwe A102 wordt aangelegd in een geboorde tunnel, **zonder een op- en afrittencomplex aan de Bisschoppenhoflaan**.

Een nieuwe bestemming voor het vliegveld van Deurne

Een regionale luchthaven midden in een woonzone, terwijl je op een half uur van Antwerpen naar de luchthaven van Zaventem treint, vinden we bij Groen te gek voor woorden. Steeds meer omwonenden ondervinden hinder door lawaai, kerosinegeur en fijnstof door de inzet van grotere, commerciële vluchten. We vinden het te zot voor woorden dat een economisch onrendabele ruimte zoveel belastingsgeld opsloopt. Groen wil dan ook een sluiting en herbestemming van de luchthaven om ruimte te geven aan **groen in combinatie met recreatie en erfgoed, wonen en lokale economie**. Hoe de terreinen uiteindelijk ingevuld worden, is volgens Groen mee aan de **Deurnenaren en andere omwonenden**.

Groen ijvert in tussentijd voor een **up-to-date en adequaat meet- en klachtensysteem en vraagt een eerlijke en transparante communicatie**, waarin de bewoners ernstig genomen worden en de overlast volgens de modernste technieken gedetailleerd in kaart wordt gebracht.

³ Hierbij worden hele woonblokken of straten gerenoveerd, samen met en door de bewoners.

Vlot Door Deurne

We kiezen voor meer en levendige openbare ruimten met autoluwe straten en een veiliger verkeer. De auto bepaalt niet het straatbeeld. We werken een weldoordacht ruimtelijk beleid uit, gekoppeld aan een slim mobiliteitsbeleid. We geven hierbij prioriteit aan de kwetsbare weggebruikers (Stappers en Trappers), dan volgt het Openbaar vervoer en dan pas de Personenwagens (STOP-principe). We maken dit beleid op in dialoog met ruimtelijke en verkeersdeskundigen, partners in de buurt en buurtbewoners.

Drie grote actiepunten

Mensen verplaatsen zich met een doel: naar de bakker of de supermarkt, op bezoek bij vrienden of naar hun werk. Dat ze daarbij voor de auto kiezen, is niet altijd nodig. Om de verplaatsingen met de auto in Deurne drastisch te verminderen, zetten we in op drie grote actiepunten:

De spreiding van publieke voorzieningen en lokale handel, een toegankelijk en helder openbaar vervoer en een duurzaam mobiliteitsbeleid volgens het STOP-principe.

Spreiding van publieke voorzieningen en lokale handel

We stimuleren winkelen bij de **lokale handelaren**: Deurne doet mee met de actie 'zo dichtbij' van de Bond Beter Leefmilieu.

Aankopen nabij huis doen en daarbij de auto te laten staan, stimuleren we door samen met de **lokale ondernemers acties** te ontwikkelen waardoor Deurnenaren beloond worden om dichtbij te kopen.

We ijveren bij de stad dat bij de nieuw te ontwikkelen gebieden aandacht is voor een **mix van wonen en werken**.

We stimuleren **werken in de buurt** door jaarlijks met werkgevers in Deurne een jobbeurs te organiseren.

We pleiten bij de stad voor een **wijkaanpak** wat betreft publieke voorzieningen en ondersteunen waar we kunnen: buurtzwembaden, buurtbibs, antennepunten van districts- en loketwerking, onthaalplekken in de wijken, bewonerssecretariaten, voldoende ontmoetingsplekken in de buurt...

We **stimuleren** initiatieven van **deeleconomie** zoals deelwagens, samentuinen, co-workingplekken, een materialenbib, buurderij, ...die ervoor zorgen dat mensen minder verplaatsingen hoeven maken. Zo krijgt ook de gemeenschapsvorming op heel lokaal vlak een stevige duw in de rug.

Toegankelijk en helder openbaar vervoer

We zien een terugval in het aanbod openbaar vervoer in Deurne. Lijnen vallen weg, al dan niet tijdelijk, zonder alternatieven. Daardoor raken steeds meer inwoners, zoals senioren en ouders met kinderen, geïsoleerd. Een groot deel van deze bevoegdheid ligt bij hogere overheden, maar Groen Deurne wil vanuit het district een belangrijke belangenbehartiger zijn.

We gaan voor een **verlenging van tram 9** die Deurne Zuid en Deurne Noord verbindt via de Boekenberglei, Dascottelei, Ruggeveldlaan, Ter Heydelaan, Ten Eeckhovelei en die vervolgens terugdraait aan het Sportpaleis. Een goede **busverbinding** vanuit Deurne Zuid naar het districtshuis en **tussen Deurne Zuid en Deurne Noord**. Door het wegvallen van bus 31 en het verleggen van bus 33 via de Herentalsebaan is deze onbestaande. We pleiten voor een goede bus- of tramverbinding vanuit Schilde/ Wijnegem via de Bisschoppenhoflaan.

We vragen een **betere frequentie en stiptere doorkomsten**, met maximum 10 minuten wachttijd, van alle tram- en buslijnen.

De **basisbereikbaarheid van voorzieningen voor alle wijken** in Deurne moet worden gegarandeerd. Er zijn nu enkele blinde vlekken zoals de wijk Morckhoven-Rivierenhof, Unitas, Langbaanvelden en Kronenburg.

We hebben **aandacht voor kwetsbare en minder mobiele groepen** die sterk moeten terugvallen op collectief vervoer. Bijkomend vervoer op maat kan de oplossing zijn. Dit kan gaan van een busdienst, vertrekkende vanuit het dienstencentrum en opengesteld voor alle bewoners, fietstaxi's, tweewekelijks vervoer van en naar de markten met pendelbusjes.

We ijveren voor een **waterbus** over het Albertkanaal en we voorzien een opstapplaats aan de wijk Kronenburg. We dringen sterk aan op de aanleg van een singeltram en een snelle busverbinding naar de Kempen (naar het voorbeeld van de plannen van Team Oost van 'Over de ring')

Een duurzaam mobiliteitsbeleid waar stappers, trappers en openbaar vervoer een centrale plaats innemen

Fietsers en voetgangers

We zorgen voor voldoende en goede fietsinfrastructuur, obstakelvrije routes voor voetgangers en stimulerende acties zodat mensen gestimuleerd worden om ook voor korte afstanden hun auto te laten staan.

We voorzien veilige oversteken: we maken onze **kruispunten conflictvrij: auto's, fietsers en voetgangers hebben een eigen moment voor oversteken, waardoor gevaarlijke situaties (conflicten) worden vermeden**. Waar mogelijk introduceren we vierkant groen en rechtsaf door rood voor fietsers.

We maken **trage wegen comfortabel** voor voetgangers en fietsers: vermijden van een boordsteen door gelijkvloerse heraanleg, regelmatig snoeien van groen, comfortabele ondergrond voor voetgangers en fietsers (geen kasseien of grind). We werken hiervoor samen met de fietsersbond en de vzw trage wegen.

We hebben aandacht voor fietscomfort door het duidelijk aanbrengen van voorrangstrepen en meer en brede gemarkeerde fietsoversteken.

We vragen aan de hogere overheden, de stad en de nutsmaatschappijen om de verschillende verkeerswerken op elkaar af te stemmen en bij wegenwerken goede en duidelijke signalisatie voor fietsers en voetgangers te voorzien en veilige omleidingsroutes uit te tekenen.

We zorgen ervoor dat we tegen het einde van de legislatuur alle **kasseiwegen** hebben heraangelegd in asfaltwegen.

Bij de heraanleg van straten en pleinen wordt er steeds een **fietstoets** gedaan: bij elke heraanleg of onderhoudsproject wordt er nagegaan of er kansen zijn om iets voor de fietser te verbeteren.

We ondersteunen en promoten de **deelsystemen voor auto's en (bak)fietsen**, ook tussen bewoners. Hierbij hebben we ook aandacht voor kwetsbare groepen en steunen we projecten die in samenwerking met het Huis van het Kind, de scholen of buurthuizen worden uitgewerkt. We zorgen er samen met deze partners voor dat kinderen en hun ouders hun fietsvaardigheid kunnen verbeteren, (bak)fietsen aan een sociaal tarief kunnen ontleend worden en dat er een laagdrempelig en goedkoop fietsherstel mogelijk is.

We vragen aan de stad om het **deelfietssysteem Velo** uit te breiden **over heel Deurne**, de wijk Drakenhof-Langbaanvelden en de Unitaswijk zijn momenteel nog blinde vlekken.

Via **stimulerende acties** proberen we ook meer mensen op de fiets te krijgen: een groot fietsevenement in Deurne met fietstochten, proefritjes en fietsvaardigheidsoefeningen; een trap-en-stapwedstrijd voor korte ritten in Deurne en voor de fervente fietsers een fietsontbijt.

We stellen een actieplan op voor voldoende en diefstalveilige **fietsenstallingen bij winkellocaties**. We stimuleren winkeliers om op hun eigen terrein voor deze voldoende ruime infrastructuur te zorgen.

We blijven zoeken naar **inbandige buurtfietsenstallingen** in samenwerking met de stad. We vragen aan de stad dat ze bij de vergunning voor nieuwbouwprojecten voldoende ruimte opleggen voor het inbandig stallen van fietsen.

Samen met het stedelijk onderwijs zoeken we een oplossing voor scholen en hun vraag naar inbandige fietsenstallingen. Bij nieuwbouw of renovatie moet de stad op het schooldomein zelf voldoende ruimte voorzien. Inbandige autoparkings worden ook gestimuleerd staanplaatsen in gebruik te nemen voor het stallen van fietsen. We stimuleren bij bewoners het delen van ruimte voor het stallen van fietsen en bakfietsen (vb: een leegstaande garage onderverhuren voor fietsers).

We vragen aan de stad comfortabele en ruime fietsenstallingen ook te voorzien op bakfietsen, elektrische fietsen en cargobikes.

Verkeerscirculatie

We weren doorgaand verkeer, sluipt- en zoekverkeer uit onze woonbuurten door **doordachte circulatieroutes** op te maken. Dit doen we door het aantal straten voor doorgaand verkeer te beperken en door ingrepen die de veiligheid ten goede komen, zoals het versmallen van straten, asverschuivingen, het aanleggen van woonerven met zone 20 of we voeren eenrichtingsverkeer in, zonder daarbij de bereikbaarheid voor hulpdiensten en openbaar vervoer uit het oog te verliezen. We maken dit plan op voor heel Deurne en volgen hierbij het **principe van autoluwe winkelkernen en woonbuurten** en het verbinden van groene delen van Deurne.

Het circulatieplan stelt ons ook in staat om enkele aanbevelingen uit verschillende onderzoeken mee te nemen en in te spelen op toekomstige projecten.

Het installeren van een verkeersfilter kan **bestaande groene zones met elkaar verbinden** tot één gebied, zoals bijvoorbeeld de groene zone Gallifort, Bremweide en Bisschoppenhofpark. We maken ook een groene nerf van de Bisschoppenhoflaan tot het Rivierenhof door een verkeersfilter en de creatie van een levendig plein ter hoogte van de Sint-Rumolduskerk in de Ter Rivierenlaan. Tot slot onderzoeken we de vraag die in het PRUP Rivierenhof gesteld wordt om de twee groene delen van het Rivierenhof te verbinden.

We willen **overall zone 30 of zone 50 met slimme verkeerslichten**. We vragen aan de hogere overheden om op de gewestwegen Boterlaarbaan, Van Strydoncklaan en Bisschoppenhoflaan zone 50 door te voeren. We moeten niet alleen de snelheid aanpassen, maar ook de profilering van de weg, zodanig er effectief minder snel gereden wordt.

Bij heraanleg zorgen we in straten met zone 50 voor minimaal een aanliggend fietspad, maar waar mogelijk leggen we een verhoogd fietspad aan. Alles steeds in rode asfalt en voldoende breed (2 meter). In straten met zone 30 is er gemengd verkeer, maar vermijden we doorgaand verkeer, zodat kinderen zich veilig voelen.

We **sturen het vrachtverkeer**, met bijzondere aandacht voor de schoolomgevingen, door samen met de stad en de hogere overheden te zoeken naar enkele **slimme vervoersknooppunten** in Deurne waar verschillende vormen van vervoer kunnen samenkomen en men gemakkelijk kan wisselen. Bovendien vragen we aan de stad om samen met de ondernemers distributiepunten aan te leggen.

Deurne kampt met nog wel wat (klein-)industriële sites in woonwijken, die daar eigenlijk niet thuishoren. Zij zorgen voor te veel (vracht)verkeer in de woonwijken. We vragen aan de stad

aandacht voor deze problematiek in haar beleid rond Ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld: de woonwijk Kronenburg kan ontlast worden door watergebonden bedrijven met zwaar transport langs het kanaal te clusteren op plaatsen weg van de woonwijken. De lichte transporten van de watergebonden bedrijven in de woonwijk moeten omgeleid worden langs de kadeweg achter de woonwijk.

Parkeerbeleid

We voeren een **slim parkeerbeleid**, hierdoor heroveren we openbare ruimte op de auto en zal er minder zoekverkeer naar parkingmogelijkheden doorheen woonwijken rijden.

Het district Deurne ondervindt last van de Lage Emissiezone. Chauffeurs die de zone niet meer binnen mogen parkeren hun vervuilende auto's in woonwijken en nemen vanuit Deurne de tram. We vragen aan de stad een **uitbreiding van de LEZ naar Deurne**.

We willen **randparkings bij knooppunten** van openbaar vervoer, (deel)auto's en (deel)fietsen. Bijvoorbeeld aan de stelplaats van De Lijn op de grens met Wijnegem of aan het industriepark op het einde van de Bisschoppenhoflaan. We maken hierover afspraken met de stad, De Lijn en andere stakeholders.

We vragen **slim bewonersparkeren** verder in te voeren zodat bewoners dicht bij hun woning kunnen parkeren. We vragen aan de stad om het betalend parkeren in te voeren in Deurne.

We reserveren een aantal **gunstig gelegen parkeerplaatsen voor deelauto's**.

We zoeken actief naar mogelijkheden waar we bestaande parkeerplaatsen kunnen vervangen door **fietsnietjes**.

We vragen aan de stad dat ze bij de vergunning van nieuwbouwprojecten meer inzetten op het **in pandig stallen van fietsen en het in pandig stallen van deelauto's**.

Verkeersveiligheid

We ijveren actief voor de **ontwikkeling van Schoolstraten**. Kinderen moeten opgroeien in een veilige en een gezonde omgeving. Het grootste deel van hun tijd brengen ze op school door. Het is dus belangrijk om het gemotoriseerd verkeer rond de scholen drastisch te verminderen. Schoolstraten of 'kiss and rides'-zones zijn een eerste noodzakelijke stap.

Vervolgens moet de Schoolstraat voldoende ondersteund worden met goede signalisatie en **duurzaam en duidelijk leesbare verkeersinfrastructuur**. Bovendien moet de politie dit met regelmatige handhaving ondersteunen.

In eerste instantie willen we voor elke school een Schoolstraat maken met de juiste omkadering. In tweede instantie moet een **straat waar een school staat autoluw gemaakt worden** door bijvoorbeeld de aanleg van een woonerf met zone 20, of een straat met een smal straatprofiel waardoor snel rijden en lang stilstaan onmogelijk wordt.

We blijven inzetten op verschillende **sensibiliserende acties rond verkeersveiligheid**. In Deurne doen we dit al een aantal jaren succesvol in samenwerking met de basisscholen. We zetten verschillende acties op bij het evenement Deurne Koerst, zowel de periode, maar ook tijdens en na het evenement. Deze staan in teken van de verkeersveiligheid.

Graag in Deurne

Goed wonen is niet vanzelfsprekend. Het huis dat ons beschutting geeft, de wijk waarin we ons elke dag bewegen, de burens met wie we contact hebben zijn slechts enkele factoren dat maakt dat we gelukkig zijn in onze omgeving.

Een aantrekkelijke buurt is een propere buurt, straten zijn veilig begaanbaar en je ontmoet er andere mensen. Je vindt alles dichtbij en ze is bestand tegen het veranderende klimaat.

In je buurt kan je op je gemak zijn, je bent er thuis.

Er zijn nog veel kansen voor verbetering. Heel wat huizen zijn nog niet energiezuinig, met hoge energiekosten tot gevolg. Vooral huurappartementen en sociale woningbouw voldoen niet aan de normen van vandaag, terwijl die bewonersgroep daar het meeste baat bij heeft. Het groen in de straten zorgt voor ademruimte en natuurlijke verkoeling in de zomer, dus daar kunnen we niet genoeg van krijgen. Maar de groene ruimte wordt bedreigd door nieuwbouw. We zeggen bij Groen dan ook: wat groen is, moet groen blijven.

Bij de ontwikkeling van nieuwbouw wordt nog te weinig rekening gehouden met gedeelde openbare ruimten, openbaar vervoer en nodige voorzieningen, zoals doktersposten, scholen en werkgelegenheid. Tot slot is een actieve buurtwerking, door burgers, verenigingen en professionals een bron van energie die meer aandacht, waardering en ondersteuning verdient.

Toegankelijke en veilige buurten

De manier waarop we onze straten inrichten bevordert of verslechtert de verkeersveiligheid en daarmee ook de leefbaarheid in de buurt. Voor straten en wijken kiest Groen Deurne **de kinderen seniorennorm**. Dit houdt in dat we straten zo ontwerpen en indelen dat ze veilig en vlot begaanbaar zijn voor kinderen, senioren en minder mobiele mensen. Zo maken we overzichtelijke oversteekplaatsen, weren we verkeer dat niet in de wijken moet zijn en voorzien we op- en aflooppjes om gemakkelijk met rollator, kinderwagen of rolstoel de stoep op en af te gaan.

Op trajecten die senioren vaak afleggen, de zogenoemde **zilveren lussen**, voorzien we extra rustpunten en hulppunten. We zorgen er bovendien voor dat er bij regenweer of sneeuw op deze lussen door de reinigingsdienst prioritaire aandacht is voor de begaanbaarheid van de wegen.

Grote delen van het openbaar domein worden nu gebruikt om te parkeren: een serieuze **onderbenutting**. Minder parkeerplaatsen op straten en pleinen en minder private garages zorgen voor meer leefbaarheid. Daarom gaan we manieren uitwerken om dat openbaar domein terug te heroveren en voor de auto's van de bewoners **alternatieven** te voorzien.

Dat het anders kan, dat weten buurtbewoners zelf het beste. Daarom betrekken we hen actief en van het begin bij hernieuwing van hun omgeving: veiliger, groener, meer ruimte voor kinderen en jongeren en om elkaar te ontmoeten.

Bij de aanleg van openbaar domein kiest Groen voor **autoluwe woonwijken**: verkeer dat niet in een woonwijk moet zijn, weren we uit de straten en leiden we om via hoofdassen.

Kinderen moeten **veilig te voet of met de fiets** naar school of de sportvereniging kunnen gaan. Veilige routes van en naar speelplaatsen, scholen, sportlocaties krijgen daarom extra aandacht. Fietsstraten, overzichtelijke oversteekplaatsen, verkeerslichten die afgestemd zijn op tragere gebruikers, zijn enkele insteken om iedereen mobiel te maken en te houden.

Samen met bewoners reorganiseren we volledige straten tot een groene en veilige oase: **toekomststraten** noemen we dit.

Onze woonwijken worden verkeersveiliger aangelegd, door onder andere **brede voetpaden en voetpaduitstulpingen aan oversteken**. Hierdoor creëren we bovendien meer ruimte om extra

bomen en (bloemen)plantsoenen, speelaanleidingen en banken te voorzien. We richten deze extra ruimte zo in dat ze zorgt voor **informele babbels en ontmoetingen**. Hieruit groeien 'goed nabuurschap', leuke ideeën en buurtprojecten.

We zorgen voor meer **buurtparkings** voor de bewoners. We brengen de mogelijkheden in kaart (openbare gebouwen of scholen met parkings, supermarkten) en gaan samen met de stad en de partners het gesprek aan. In nieuwe woongebieden wordt er binnen het project parkeerplaatsen voorzien en wordt deze daarnaast gebruikt als buurtparking. Inpandige fietsenstallingen en deelsystemen in deze parkings worden gepromoot.

Dagjesmensen, shoppers of pendelaars die met de auto komen, kunnen hun auto kwijt aan de rand van ons district. Openbaar vervoer verbindt deze **randparkings** met de buurten en de stad. Zo houden we parkeerplaatsen voor bewoners (zie ook hoofdstuk Vlot door Deurne).

We zorgen voor **meer woonerven** in de woonwijken: hier geldt een snelheidsregime van 20 km per uur. In woonerven is er extra ruimte voor groen, spelen en ontmoetingsplekken.

Voor de wijk **Bosuil** komt er een groene verbinding tussen het Bisschoppenhofpark, richting de Gallifortlei en de Bremweide. Alle doodlopende straten in deze buurt worden ingericht als woonerven. De andere straten worden autoluw.

In **Deurne Dorp tussen de Gallifortlei en de Frank Craeybecxlaan** richten we zoveel mogelijk woonerven in, de bestaande pleinen en plantsoenen worden heringericht (Clara Snellingsstraat/ Eikblokstraat) en verbinden deze woonerven met elkaar. Wanneer het niet anders kan voorzien we autoluwe straten.

In de wijk **Boterlaar en Silsburg** brengen we samen met deskundigen en buurt in kaart welke zijstraten tussen de Boterlaarbaan, de Corneel Franckstraat en de Herentalsebaan woonerven, toekomststraten of tuinstraten worden.

De heraanleg van de **Van Hersbekelei** tot een woonerf zal het comfort voor veel fietsers verhogen.

Door heraanleg en herprofilen komt er extra ruimte vrij waar we kleine ontmoetingsplekken met rustpunten of speelaanleidingen kunnen creëren. We denken hierbij aan enkele aanbevelingen uit het speelweefselonderzoek: aan de school in de **Baron Leroystraat**, voor de kerk in de **Ter Rivierenlaan**, de **Leon Stampelaan** en het einde van de **Ertbruggelaan** aan de **Venneborglaan**.

Het aantal autobewegingen in de **Unitaswijk en Mortselsesteenweg** moet naar beneden. Hiervoor wordt een circulatieplan uitgewerkt waarbij enkelrichtingstraten of een knip leiden tot een rustige woonbuurt met meer groen in de straat.

Schone buurten

Een schone omgeving doet leven. We maken werk van het bestrijden van zwerfvuil en sluikestorten, we pakken achterstallig onderhoud actief aan en gaan voor een fleurig en kleurrijk zicht met de aanleg van plantenperken en geveltuintjes. We stimuleren circulaire economie.

Afval op straat

In oktober 2017 werd in de Antwerpse straten maar liefst 716 ton zwerfvuil opgehaald. In Deurne zijn er heel veel meldingen van sluikestorten ten opzichte van andere districten. Het is duidelijk een doorn in het oog van veel Deurnenaren.

Groen maakt werk van een echt beleid, waardoor het werk van de stedelijke poetsdienst en de straatvrijwilligers gerespecteerd en ondersteund wordt. Zo kunnen we samen genieten van een schone leefomgeving.

Deurne brengt de **zwarte punten** in kaart en werkt per locatie een plan van aanpak uit met alle partners uit de buurt (stedelijke poetsdienst, straatvrijwilligers, politie, scholen, bedrijven, buurttoezichters).

Vervuilers zetten we aan het juiste te doen via **preventieve en sensibiliserende maatregelen**. Buurttoezicht en buurtregie spelen hierin een belangrijke rol. Bijvoorbeeld toeleiding naar vuilbakken, ze vragen om hun afval mee te nemen (als een afvalbak vol is), via informatie en sensibilisering hen wijzen op de gevolgen.

Deurne sluit zich aan **bij de Statiegeldalliantie**. Plastic flesjes en blikjes zijn verantwoordelijk voor zo'n 40 procent van het zwerfafval, via invoering van statiegeld vermindert het sluikestorten en wordt veel meer gerecycleerd

Naast de bestaande systemen van **straatvrijwilligers** werkt Deurne verdere ondersteuning uit voor verenigingen, een groep burgers, ... die een zwerfvuilactie willen ondernemen. Deurne voert een **beloningsstelsel** in. We belonen straatvrijwilligers en acties met een bon die te gebruiken is bij lokale handelaars.

We pleiten bij de stad en De Lijn voor een actieplan voor propere trams, bussen en perrons.

De strijd voor propere staten is ook prioriteit voor de politie: sluikestorters moeten worden beboet. De talrijke camera's moeten ingezet worden om sluikestorters te vatten.

Slim omgaan met afval

Slim omgaan met afval is een absolute noodzaak voor een klimaatvriendelijke gemeente. Groen wil het voortouw nemen in de transitie naar een circulaire economie^[SH4]. Een economie waarin afval beperkt is tot een absoluut minimum.

We verspreiden stickers om reclaimedrukwerk te weigeren. We stimuleren het gebruik van **herbruikbare luiers en washandjes** bij ouders, kinderdagverblijven en onthaalouders in Deurne. Dit zowel via een **groepsaankoop** als via financiële en/of inhoudelijke en logistieke ondersteuning. Luiers en vochtige doekjes zijn immers goed voor 8% van alle restafval en bevatten veel schadelijke stoffen voor het milieu.

We zorgen samen met de handelaars voor het gebruik van linnen zakken en stimuleren handelaars en klanten zoveel mogelijk gebruik te maken van **herbruikbaar verpakkingsmateriaal**.

Districtsdiensten geven **het goede voorbeeld** in aankoopbeleid. Ze werken met duurzame handelaars, herbruikbaar materiaal zoals papieren zakjes en herbruikbare blikjes en bestek. Op eigen evenementen wordt kraantjeswater geschonken. We sensibiliseren anderen dat ook te doen.

Via samenwerking met de stad in acties zoals '**Buurt aan de buurt**' worden alle groepen Deurnenaren bereikt rond **afvalbeleid**. We geven extra impuls in het preventieve karakter van deze acties door afvalvrij werken in huishoudens en ondernemingen in de verf te zetten, hergebruik te stimuleren en recycling in de verf te zetten.

Samen gebruik en hergebruik wordt gestimuleerd via de oprichting van een **uitleendienst** voor huishoudelijke apparatuur en gereedschap. We ondersteunen en geven meer bekendheid aan Repaircafés, deel- en geefinitiatieven.

Om **lokaal hergebruik te stimuleren** (en afval te verminderen) vragen we aan de stad om nabij het containerpark of kringwinkel een depot in te richten voor overschotten van bouwmaterialen.

We stimuleren het plaatsen van **boekenruilkastjes** aan je eigen voordeur en zorgen voor de plaatsing van boekenruilkasten in het openbaar domein. Dit zorgt niet alleen voor hergebruik maar stimuleert ook ontmoeting.

Het klassieke containerpark is vooral voorzien voor mensen met een wagen. We werken intensief samen met de stad en de dienst 'Buurt aan de buurt' voor mobiele containerparken die toegankelijk zijn voor **bewoners zonder wagen**.

We vragen aan de **stad om sorteerstraatjes per wijk** uit te breiden. We letten erop dat de sorteerstraatjes alle soorten afval aanbieden. We volgen de werking van de sorteerstraatjes in ons district op en zorgen samen met de stad voor oplossingen voor wegwerken van defecten en het opstellen van begrijpbare informatie over de werking van sorteerstraatjes.

Zorgeloos wonen

Een goed onderhouden huis bespaart op de kosten. Het scheelt in stookkosten, vochtproblemen leiden tot een slechtere gezondheid, ... We wonen allemaal graag in een mooie straat. Verval gaat vaak samen met een gevoel van onveiligheid, vuil op straat en minder sociale cohesie. Daarom wil Groen huiseigenaren en huurders extra stimuleren en ondersteunen om hun huis in orde te brengen en te houden. Ook bieden we burens ondersteuning bij de gezamenlijke aanleg van geveltuinen en het ontharden van de voortuinen. Zo krijgen we mooie groene straten.

We schenken meer bekendheid aan en we vergemakkelijken de weg naar **renovatiepremies en -leningen**. Dit doen we door proactief en wijkgericht te werken. We nemen de burger mee om woonzorgen stap voor stap op te lossen.

We werken actief mee met de stad aan de bekendmaking en de uitbouw van een rollend woningfonds. Een **rollend woningfonds** zet de trend op het vlak van duurzaam wonen en bouwen. Verwaarloosde panden worden door het fonds aangekocht en gerenoveerd of vervangen door een nieuwbouw. De grond blijft eigendom van de overheid, de (ver)nieuw(d)e woningen worden in erfpacht gegeven aan marktconforme prijzen of er wordt een recht van opstal gegeven om woningen op de betrokken grond op te richten. De opbrengsten komen in het 'rollend fonds' waarmee opnieuw geïnvesteerd wordt.

Nieuwe woonformules, zoals kangoeroewonen, samenhuizen, collectief en inclusief wonen in samenwerking met het Zorgbedrijf, zorgen voor een mix van generaties en sociale klassen.

We brengen de mogelijkheden in Deurne in kaart waar de stad en de sociale woningbouw in samenwerking met partners innovatieve projecten kan ontwikkelen via een tijdelijke bezetting of een erfpacht (Community Land Trust). We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare groepen zoals ouderen, grote gezinnen, mensen met een beperkt inkomen.

We voorzien **innovatieve woonprojecten** voor ouderen. De komende legislatuur komt er minstens één project waar ouderen op kot gaan bij jongere koppels, het zogenaamde '**ouderen op kot**'.

We werken samen met de stad een actieplan uit voor overbewoning, huisjesmelkerij en onbewoonbaarheid tegen te gaan.

Privé-initiatief stimuleren we en matchen we met elkaar. Een braakliggend stukje groen kan met eenvoudige vraag en veel creatieve buurtbewoners omgetoverd worden tot een fijn stukje speelterrein en een heerlijke zitplek voor ouderen. Bewoners geven graag suggesties over voet- en fietspaden, over veilige oversteekpunten en de invulling van een plein. We zorgen ervoor dat suggesties maximaal worden gebruikt bij heraanleg door het district.

Iedereen doet mee

Goed wonen in Deurne

Goed wonen is jezelf kunnen zijn in jouw buurt. Het is keuvelend plannen maken op een pleintje, je kindje borstvoeding geven op een bankje in het park, dolblij worden van de winst van je sportclub...Kinderen en jongeren die spelen op veilige pleinen, burens die elkaar ontmoeten op de markt, samen picknicken in het park...

Deurne is een district dat leeft. In Deurne wonen heel wat verschillende mensen. Die verschillen in leeftijd, levensvisie of culturele achtergrond. Grote en kleine verschillen maken samenleven uitdagend, want verschillende mensen hebben vaak andere verwachtingen, talenten en mogelijkheden.

Vershillen creëren ook kansen en brengen **variatie en frisse ideeën**. We kiezen ervoor om bestaande diversiteit te gebruiken als een meerwaarde en elke Deurnenaar helemaal tot zijn recht te laten komen.

Alle Deurnenaren hebben recht op fijne, **betaalbare vrijetijdsbesteding op hun maat**. Dit kan onder andere via het pretloket, Koffie-enzo. Zo ontmoeten ze anderen en kunnen ze hun zorgen even vergeten. Sommigen als organisator of deelnemer, anderen als supporter. Daarvoor zetten we graag pleinen, parken en middelen in.

Overheden en semi-overheidsdiensten werken alsmaar digitaler. Formulieren vind je alleen nog online, voor een nieuw paspoort maak je via de computer een afspraak, in voorgedrukte vakjes moet je antwoorden formuleren over je burgerlijke stand, beroep, inkomen, ... Voor heel wat mensen die niet online zijn, geen computer hebben of er minder vlot mee overweg kunnen is dit een nachtmerrie.

Voor de stedelijke dienstverlening zoeken we naar **maximale bereikbaarheid en menselijke hulp** voor Deurnenaren.

Voor dienstverlening van andere (semi-)overheidsdiensten blijven we bij hogere overheden **pleiten voor niet-digitale alternatieven**.

We zorgen voor **vereenvoudiging van eigen procedures** en blijven vragen voor vereenvoudiging van procedures bij hogere overheden.

In scholen in Deurne liggen nog te vaak ongebruikte kansen...We stimuleren **samenwerking tussen scholen, sociale verenigingen en buurtorganisaties**. Zo bevorderen we de ondersteuning voor alle leerlingen. We gaan voor meer en betere naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding, inhaallessen en andere waardevolle activiteiten zoals sport, spel, cultuur en rust. We knopen aan bij frisse ideeën die leven onder de ouders, leerkrachten en burens.

Voor alle beleidsbeslissingen die we in ons district uitwerken zorgen we voor een **armoede- en inclusie-toets** voor alle Deurnenaren.

Deurne mee maken

Verenigingen, groot of klein, bewonersgroepen en buurtcomités, samentuiniers en buurtwerk, kerkvereniging of moskeegroep... Deurnenaren verenigen zich en hebben deel aan wat Deurne tot Deurne maakt. Dit **sociaal kapitaal** ondersteunen we maximaal met gepaste ondersteuning, subsidies en ruimte voor experiment. Stap voor stap nemen mensen een rol groot of klein op in hun buurt. Burens leren elkaar kennen en plannen worden gesmeed voor hun straat en hun buurt. We geven deze ideeën de ruimte om te groeien tot echte buurtprojecten. Projecten van burens voor burens door burens. Dat maakt goed wonen.

Deurne is een district waar het hart op de tong ligt en waar bewoners zeggen wat anders en beter kan. Dit willen we met Groen versterken en gebruiken om ons district nog levendiger te

maken. **Via bewonersgroepen, verenigingen, burgerinitiatieven, ondernemers en buurtbewoners** maken we van het beleid van ons district een **gezamenlijk beleid**. We gebruiken kennis, ervaring en goesting om Deurne tot het district van alle Deurnenaren te maken.

Via de **burgerbegroting** maken we samen met burgers hun dromen waar, kiezen thema's waar extra geld en mensen voor moeten komen, bekijken of subsidies goed opgesteld en gebruikt worden. **10% van de begroting** van district Deurne wordt besteed via de burgerbegroting.

Er is een **toegankelijk systeem van subsidies waar alle districtsondersteuning en subsidies** voor bewoners, burgerinitiatieven en commons, verenigingen voor jeugd, sport, cultuur... gebundeld worden. Daardoor zijn er meer bewoners ondersteund, worden ze beter geïnformeerd en doen meer mensen beroep op deze ondersteuning.

Districtsmedewerkers worden echte **matchmakers**. Ze leggen verbindingen tussen bewoners met gelijkaardige ideeën, wakkeren vonken aan tot vuurtjes en zorgen dat burgerinitiatief zuurstof krijgt.

Buurtsecretariaten worden spinnen voor **ontmoeting** tussen bewoners met initiatief, zowel verenigingen, als sociaal culturele werkers en ondernemers. Het worden echte hubs waar ontmoeting centraal staat. In wijken waar geen buurtsecretariaten zijn, organiseren we kansen tot ontmoeting en verbinding. Initiatieven van burgers worden ook **logistiek ondersteund**, net als vorige legislatuur, zo denken we aan de Rivierenhofloop en de Valentijnrun.

We gebruiken de huidige Buurtmobiel, gaan hiermee mee de straat op en in gesprek met burens via buurtbabbels, zoals de afgelopen bestuursperiode. Gesprekstafels en interactieve tentoonstellingen worden uitgewerkt en we werken verder aan **echt medebeheer** voor en door alle bewoners en gebruikers van ons district.

We zorgen dat adviesraden in ons district een degelijke adviesfunctie krijgen en ten volle hun rol kunnen spelen.

Er komt een **periodiek overleg met de lokale ondernemers**. Samen brengen we krachten, kansen en noden in kaart en we ondersteunen handelaars waar mogelijk binnen onze districtsbevoegdheid. Indien nodig zullen we samen met hen hun noden en de vragen hierrond bepleiten bij de hogere overheden.

We vinden het belangrijk dat mensen zich thuis voelen in hun stad, hun district, hun straat. Bewoners hebben creatieve ideeën over straten en pleinen: die ideeën verzamelen we op verschillende manieren en gebruiken deze bij heraanleg. Advies- en inspraakmomenten voorzien we van bij het eerste begin van planning.

Bij grote **heraanlegdossiers** waar de stad bevoegd voor is, zorgen wij voor een **advies op maat van de Deurnenaar**. Zo blijven we ijveren voor een betere oplossing voor het openbaar vervoer in Deurne, voor een oplossing voor de heraanleg op de ring én voor de sluiting van Deurne Luchthaven.

Sommige Deurnenaren hebben extra uitdagingen of zorgen in hun leven en voor hen is het moeilijker om deel te nemen aan de goede kanten van het leven in Deurne. Hiervoor willen wij de inspanning doen om hen maximale kansen te geven om toch ten volle te kunnen deelnemen aan de samenleving.

We werken projecten uit om **(kinder)armoede terug te dringen**. Hiervoor gaan we samenwerkingen aan met verschillende actoren.

We voorzien **vrijtijdsaanbod op ieders maat**. We behouden het beleid van de vorige beleidsperiode en versterken acties: een toegankelijke bibliotheek, gratis sportevenementen, cultuur op straat, vrijetijdsloket

Voor alle beslissingen die genomen worden in Deurne voeren we een **inclusie- en armoedetoets** in waar rechten waar alle Deurnenaren recht op hebben automatisch worden toegekend en we beleid screenen op onbedoelde neveneffecten.

Projecten die mensen helpen om al hun rechten uit te putten zoals 'koffie en formulieren' verdienen alle steun.

We blijven de **Fietstaxi** inzetten voor de mobiliteit van senioren. Dat is twee keer gewonnen: mensen met een arbeidshandicap vervoeren eenzame senioren naar een locatie.

Goed bestuur

Groen staat voor een **open beleid, maximale deelname** aan dat beleid door iedereen en een positieve houding tegenover opbouwende oppositie. Daarom willen we ook op districtsraadsniveau een aantal zaken bepleiten, behouden en aanpassen.

Aan het begin van de legislatuur wordt geïnvesteerd in alle raadsleden. We zorgen voor opleidingen en uitgebreide informatie over bestaande beleidsinstrumenten binnen de verschillende bevoegdheden van het district. Daarenboven communiceren we actief over de terugbetaling van studiedagen en vorming doorheen de legislatuur.

Adviezen op bovenlokale onderwerpen worden gegeven door de districtsraad en niet door het districtscollege. We zoeken naar manieren om raadsleden zo maximaal mogelijk te betrekken bij die adviesbevoegdheid.

De districtsraad moet zijn rol maximaal kunnen spelen. Daarom wordt er bij de stad gepleit om de '**delegatie van bevoegdheden**', waar beslissende macht van de districtsraad naar het districtscollege werd geschoven, terug **af te bouwen**. Zo krijgt de raad terug meer beslissingsrecht.

Burgers kunnen voor de districtsraad een punt aanbrengen. Deze mogelijkheid breiden we uit.

We richten **open inspraakmomenten** in waar districtsraadsleden van **alle partijen én burgers** in discussie kunnen gaan met de raadsleden.

Verslagen, uitnodigingen, documenten en presentaties van de raad worden actief publiek ter beschikking gesteld. Verslagen en documenten van het college worden snel, volledig en actief ter beschikking gesteld van raadsleden en inwoners.

De voorzitter van de raad is een **volwaardige functie**, uit te voeren door een mandataris zonder uitvoerend mandaat.

Alle raadsleden worden uitgenodigd voor alle activiteiten van het district en voor alle inspraak- en infomomenten.

Zo willen we niet alleen van de straat een platform van medezeggingschap maken, maar ook van de districtsraad en het college.

Leve Deurne

In Deurne valt er heel wat te beleven. Er zijn verschillende verenigingen en organisaties die dag in dag uit Deurne mee maken. We ondersteunen deze rijkdom in de verschillende buurten.

Zowel via ruimtelijke als inhoudelijke ingrepen zetten we in op de levendigheid van wijken. We zorgen voor een cultureel en sportief aanbod met aandacht voor jongeren, senioren en diversiteit. We ondersteunen bewoners, vrijwilligers en organisaties en zorgen samen met hen voor bruisende wijken in Deurne.

Daarnaast versterken we het aanwezige menselijke kapitaal in onze buurten. We versterken verbindingen tussen klassieke verenigingen, nieuwe organisaties en burgerinitiatieven. We verbinden handelaars/ ondernemers met tijdelijke initiatieven en verenigingen. Deze kruisbestuiving zorgt voor nieuwe projecten en warmere buurten..

We behouden en versterken het waardevolle erfgoed in Deurne. Bij de aanleg van het openbaar domein en de parken hebben we aandacht voor ruimtelijke ingrepen die kansen tot ontmoeting, spelen en cultuur, stimuleren, en anderzijds de nood aan voldoende en goede infrastructuur.

Ruimte(n) om te ontmoeten

Bij de aanleg van straten en pleinen hebben we aandacht voor **ruimte voor jongeren**, voldoende zitmogelijkheden voor **senioren en kinderen**.. Bij de inplanting van zitplekken, fietsenstallingen, speelaanleidingen, ... houden we rekening met de mogelijkheid tot ontmoeten met elkaar.

We richten onze ruimte zo in dat **informele speel – en ontmoetingskansen** en initiatieven van onderuit gestimuleerd worden :

We bouwen verder op de aanbevelingen van het Speelweefselonderzoek in de wijken Deurne Oost en Deurne Dorp. Zo voorzien we bijvoorbeeld speelaanleidingen op de trajecten waar kinderen zich van en naar school, hobby's of speelplekken bewegen. We voorzien **natuurlijke speelaanleidingen** in de wijk Ertbrugge en Zwarte Arend en we zorgen voor een **kindvriendelijke inrichting** van de vele kleine (postzegel)pleintjes in Deurne Dorp en Deurne Oost.

De voorbije legislatuur is er door het district Deurne fel geïnvesteerd in ontmoetingsplekken in de buurt: Rix, Dinamo en 't Pleintje. We willen deze plekken behouden en versterken. **Elke wijk moet toegang hebben tot een wijkwerking** waar men mensen en diensten kan ontmoeten en in dialoog gaat met elkaar.

Er is ruime aandacht voor toegankelijke dienstverlening, buurtprojecten voor en door bewoners, ondersteuning van het verenigingsleven van die buurt en de lokale en/of sociale economie. In samenwerking met de stad brengen we de wijken in kaart waar een **bijkomende ontmoetingsplek** op zijn plaats is (onder andere Deurne Centrum, Kronenburg, Driekoningen) en bouwen we deze en de bestaande wijkwerkingen verder uit.

De goede samenwerking die het district heeft met de diensten buurtbemiddeling, buurtregie en wijkwerking van de stad willen we behouden en versterken. Zij zijn een belangrijke partner in de uitbouw van deze ontmoetingsplekken.

Onze parken, onze rijkdom

Deurne heeft mooie parken. Ze zijn een ideale ontmoetingsplek voor jong en oud, voor bewegen en sporten, verenigingen en artistieke initiatieven. Ieder park heeft zijn eigen identiteit. We voorzien en beheren het groen en de speelelementen in onze verschillende parken zo dat we ontmoetings -en speelkansen creëren.

Het **Park Groot Schijn** is in volle ontwikkeling met veel **ruimte voor georganiseerde sport- en jeugdactiviteiten, volkstuinten en een speelbos**. Er komt ook een groot nieuw evenementenplein en skatepark voor de jeugd. Het park biedt vele recreatieve mogelijkheden, verschillende groepen maken om uiteenlopende redenen gebruik van dit park, een goede beheersstructuur is daarom nodig. Groen Deurne pleit voor een blijvende centrale rol voor de participatiestuurgroep die samengesteld is uit bewoners en gebruikers.

In samenwerking met de stad willen we van park Groot Schijn **een park maken voor en door Deurnenaren** waarbij iedereen zich betrokken voelt. We geven het park vorm samen met de bewoners en de gebruikers, van onderuit.

We willen het evenementenplein maximaal ontsluiten voor inwoners van Deurne. We denken hierbij aan culturele evenementen georganiseerd door het district, maar ook evenementen van de bewoners of organisaties zelf krijgen hier een centrale plek.

Tijdens afgelopen legislatuur werkten we een beheersplan uit voor de **Bremweide**. Hierbij zetten we in op de versterking van de geliefde spontane paden, de uitgestrekte, golvende grasweiden, de avonturenspeeltuin en de barbecue. Het park heeft **naast een recreatieve waarde ook een natuurbelevingswaarde** voor wandelaars of rustzoekers.

In de nieuwe legislatuur voeren we dit verder uit, met onder andere het creëren van meer doorzichten naar de straatkant zodanig deze parel bekender wordt voor het grote publiek, het toevoegen van natuurlijke speelaanleidingen en het inplanten van nieuwe zitmogelijkheden.

Het **Bisschoppenhofpark** werd de voorbije periode uitgebreid tot de Gallifortlei en er werd een nieuwe speeltuin aangelegd. We werken verder aan het opwaarderen van het groen, de ingangen en de paden in dit park zodat het een **groene oase kan blijven** in deze dichtbebouwde woonbuurt.

Het **Boekenbergpark** heeft een dubbele functie. Het park is een pleisterplek voor zowel de recreatieve gebruiker als voor de natuurliefhebber. We beheren dit park met **zorg voor de natuurhistorische waarde** en houden rekening met de recreatieve functie van het park.

We richten bijvoorbeeld de kasteeltuin in zoals hij oorspronkelijk bedoeld was en zorgen voor voldoende toegankelijke fietsenstallingen, toegankelijke paden en papiermanden naar de zwembijver, de speeltuin, het volleybalveld en het paviljoen.

Het **Fredegandusbegraafpark** is een **begraafpark met een erfgoedwaarde**. Het is ook een doorwaadbaar park tussen twee grote assen van Deurne, waar bewoners kunnen ontspannen. We maken het nog meer toegankelijk voor het publiek en organiseren verschillende kleine evenementen in het amfitheater.

We zorgen tegelijk voor het funeraire erfgoed, de veiligheid en de toegankelijkheid voor de omliggende bewoners. Dit park is een **groene en rustige plek voor vele omliggende buurten**. We zien ook de mogelijkheden naar het toekomstige Ringpark, de pastorie en het Rode Kruisplein. Deze ontwikkeling biedt kansen tot ontmoeting voor de verschillende omliggende woonbuurten.

Het Deurnese erfgoed, een nieuwe rijkdom

De voorbije bestuursperiode inventariseerden we in het bouwkundig erfgoed in Deurne. Er werd in samenwerking met de stad een beheersplan opgemaakt voor de Unitastuinwijk, zodat deze parel hersteld en behouden blijft. Via het initiatief 'Schatten van Deurne' werkten we aan de ruimere bekendmaking van erfgoed in Deurne en ontvingen onze drie Deurnese musea (Turninum, Stampe en Vertongen, Natuurhistorisch museum Boekenberg) financiële ondersteuning. We behouden deze werking en breiden ze tegelijkertijd uit.

We gaan samen met de stad en eigenaars over tot de **bescherming van een twintigtal waardevolle panden** in Deurne.

We vragen aan de stad en de Vlaamse overheid om **enkele gehelen van straten**, zoals Deurne Dorp (inclusief de oude brouwerij De Hert), een deel van de Venneborglaan en Turnhoutsebaan **als stadsgezicht te erkennen**.

We nemen een **actieve, adviserende rol** op ten aanzien van de stad en andere partners wat betreft invullingen en renovaties van panden die op de inventarislijst Erfgoed staan of die beschermd zijn. We denken hierbij aan de oude brouwerij De Hert, Kasteel Zwarte Arend, de Vleerakkerhoeve, kasteel Boekenberg, de Arenawijk of het beschermd landschap Erbrugge.

De ontwikkeling van de **brouwerij in Deurne Dorp** en de ontwikkeling van de **Arenawijk** volgen we op de voet en we pleiten voor een restauratie met waardering van de (industriële) erfgoedwaarden, een groot aandeel publieke voorzieningen en ruimte voor verenigingen.

We werken actief verder met het **erfgoedproject 'Schatten van Deurne'**. Het bredere publiek maken we bekend met de digitale toepassingen, de wandelingen en de fietstochten en werken actief aan erfgoededucatie en -participatie door onder andere een interactief erfgoedspel, bewegwijzerde wandelingen, workshop-aanbod en aandacht voor erfgoed tijdens bepaalde evenementen. Zoals steeds blijven we actief meewerken aan de Erfgoeddag en de Open Monumentendag.

Goede infrastructuur, levendige verenigingen

We behouden onze **exporuimte in het districtshuis** en versterken de werking. We zoeken actief mee naar bijkomende expo- en atelierruimte in leegstaande gebouwen in Deurne.

We nemen een **actieve en adviserende rol** ten aanzien van de stad en partners wat betreft de **invulling van leegstaande gebouwen**, het optimaliseren van het gebruik van bestaande gebouwen (zoals de sporthal Arena, het Belgacomgebouw aan de Ter Heydelaan, de Drie Torenkes of de pastorie aan de Merksemsesteenweg) en de bouw van nieuwe publieke voorzieningen (onder andere in de woongebieden Silsburg-Booterlaar en de Torremans-site).

We voorzien in samenwerking met de stad **voldoende sport- en jeugdinfrastructuur**. We bouwen in samenwerking met de stad een sporthal aan de nieuwe school op de site Gallifort. We zoeken naar bijkomende zaalsportmogelijkheden in Deurne Zuid.

In samenwerking met de stad en de kerkfabrieken zoeken we naar een **respectvolle invulling van leegstaande kerken**.

Toegankelijkheid van de culturele instellingen kan beter. Daarom bekijken we vanuit verschillende invalshoeken de belemmeringen voor kinderen, senioren, mensen met een migratieachtergrond en mensen met een beperking en werken we deze drempels weg.

Zoals eerder beschreven zetten we in op **brede scholen**. Samen met het district vervullen deze een belangrijke rol in de uitrol van een divers, levendig en heel lokaal aanbod. Een brede school stelt zich nadrukkelijk open voor de buurt waar ze in ligt in al haar facetten. De schoolgebouwen

worden efficiënter gebruikt en voor de schoolgaande kinderen en hun ouders is het een vertrouwde omgeving.

Naar analogie met de brede school zetten we ook in op een **breed 'cultuurcentrum' voor en door de buurt**.

Buurtcultuur: de grote kunst

Het district wil een voldoende kwalitatief en divers vrijetijdsaanbod voor alle inwoners. Ze brengt het aanbod in kaart, detecteert blinde vlekken en stemt het aanbod vanuit het district hierop af.

We zorgen voor een **divers aanbod voor senioren** in samenwerking met bestaande verenigingen, lokale sociale ondernemers, het zorgbedrijf en burgerinitiatieven. Senioren kunnen hun talenten inzetten en ontplooien door verschillende projecten, workshops aan te bieden voor de diverse groep van senioren.

Jong en oud krijgen we in beweging door het **aanbieden van laagdrempelige sportkansen en workshops**. Onder andere fitness voor senioren in het park, outdoor gym voor jongeren, workshops bewegen in het park, sporten in de dienstencentra en bij seniorenverenigingen, loopparcours, fitometers, ... We werken hiervoor intensief samen met buurtsport. Wanneer senioren en jongeren de smaak te pakken hebben, kunnen de medewerkers hen verder gericht begeleiden.

Naast de ondersteuning van georganiseerde jeugdverenigingen en de uitbouw van een stadsbreed A-kaartaanbod voor jongeren, zet Deurne ook in op een **open spelaanbod** op speelpleintjes, op **mobiele speelkoffers en speltrappers** in de buurten.

Hierbij hebben we aandacht om alle kinderen en jongeren te bereiken en gaan we bij voorkeur naar hen toe met ons aanbod. We zorgen ervoor dat **ouderen en jongeren** beiden op pleintjes kunnen aanwezig zijn en **begrip hebben voor elkaars activiteiten**. Vaak worden pleintjes ingericht voor voetbal, basketbal,...en minder voor rustigere activiteiten; we houden rekening met genderevenwicht in het spelaanbod dat we voorzien op pleintjes.

We zorgen dat jongeren en senioren op een **laagdrempelige manier aansluiting vinden bij het culturele aanbod**. Onder andere via een e-inclusieproject in samenwerking met de verschillende ontmoetingsplekken, een intergenerationeel kunstenproject, de week van de smaak, de week van de amateurkunsten

We blijven ons inzetten om cultuur naar de verschillende buurten te brengen. Kleine prikkels die we herhalen, staan naast grotere buurt evenementen.

We hebben bijzondere aandacht voor **vrijetijdsparticipatie voor iedereen**: zowel naar participatie aan voorstellingen/ activiteiten als in het maken van het aanbod zelf (bijvoorbeeld behouden en versterken van de werking van de vrijetijdsloketten, culturele voorstellingen maken in samenwerking met organisaties waar specifieke doelgroepen G-sport-initiatieven, inzetten op de urban culture, ...)

We zetten dus in op een **breed cultureel centrum**. We laten verenigingen, organisaties, burgerinitiatieven optimaal gebruik maken van de ruimte. Samen met hen zetten we ideeën op poten en we blijven inzetten op een divers aanbod in het cultureel centrum (Rix, OLT, cc Podium). We werken met (lokale) 'Artists in Residence' die in samenwerking met het CC coproducties neerzetten.

Tegelijkertijd faciliteren we als district de **samenwerking tussen professionele en amateurkunstenaars**.

In een breed cultureel centrum hebben de **bibliotheken** een belangrijke rol. Zowel Arena als Te Couwelaer zijn een **pleisterplaats** waar toegankelijke projecten doorgaan voor en door de buurt. Er wordt gewerkt aan ontmoeting, taalbevordering, leesbevordering, diversiteit, digitale inclusie, maar ook gaming krijgt er een kans.

Last but not least willen we een nieuwe **Deurnese feestdag** creëren, die de verschillende gemeenschappen en hun onderlinge samenleven in de belangstelling zet. Een feestdag van en voor ons.

Gezond Deurne

Gezondheid en gezond blijven zijn voor Groen een belangrijk thema. Zicht op natuur, gezonde lucht, verbondenheid ervaren en zonder zorgen kunnen leven zijn belangrijke elementen voor je gezondheid. Gezondheid is dus niet alleen een persoonlijke aangelegenheid, maar een thema waar overheid en de gemeenschap een rol in spelen.

Aandacht voor gezondheid zit in **alle beleidsdomeinen** verweven. Een nieuwe schepen van gezondheid houdt focus **over de grenzen** van deze domeinen heen en zorgt voor preventieve initiatieven. Hij of zij is bewaker van de groene gezondheidsnorm. Dit betekent dat iedereen zicht heeft op een boom, naar een groen plekje kan wandelen en naar een park of bos kan fietsen. We zorgen daarnaast voor schone lucht en veilig en toegankelijk openbaar domein, zie hiervoor in het hoofdstuk 'vlot door Deurne'. We zorgen voor parken waar gesport en bewogen kan worden, we voorzien speelaanleidingen over heel het district voor jong en oud. Al deze zaken zorgen ervoor dat je gezond kan blijven.

We **ondersteunen mantelzorgers** door uitwisseling en ondersteuning te organiseren. de **mantelzorgpremie**, die we deze bestuursperiode invoerden, blijft behouden. In samenwerking met lokale dienstencentra, zorgorganisaties voor langdurig zieken, ouderenorganisaties en de buurthuizen nemen we initiatieven voor mantelzorgers. Dit kan gaan van mantelzorgcafé's, een oppasdienst die de mantelzorger nu en dan kan aflossen, infomomenten over omgaan met (jong)dementie, ...

Mensen langer thuis laten wonen, met de juiste ondersteuning en zorg is ons streven. de fietstaxi, de riksja en de aanpassingspremie voor woningen behouden we. Een wooncoach begeleidt mensen om hun woning te laten aanpassen, willen verhuizen naar een andere woning of hun woning willen opdelen in een kangoeroewoning.

Eenzaamheid is één van de grootste kwalen van deze eeuw. Het district werkt verder op de bevindingen van het onderzoek rond eenzaamheid van de voorbije periode. Samen met de middenveldorganisaties en verenigingen werken we acties uit om **eenzame mensen op te sporen en opnieuw te verbinden met burens**. Dit kan met de medewerking van ouderenorganisaties, het buurthuis, de lokale dienstencentra, enzovoort.

Samen met de stad nemen we initiatieven om iets te doen aan het **grote tekort aan huisartsen** in ons district. **Twee bijkomende wijkgezondheidscentra** in Deurne Noord en Deurne Zuid is het minimum. Deze wijkgezondheidscentra zijn laagdrempelig, verstrekken gratis zorg (dankzij de financiering per jaar en per patiënt) en er werken zowel artsen als verpleegkundigen, psychologen... In kansarme buurten garanderen ze de eerstelijns welzijns- en gezondheidszorg voor alle bewoners.

In samenwerking met de stad, de buurthuizen, de Huizen van het Kind, de jeugddienst en de senioreninstelling zetten we in op **preventieve acties** zoals valpreventie, meer beweging, gezond eten, vaccinaties, preventieve kankerscreening... We hebben hierbij in de eerste plaats **aandacht voor kansarmen** die via de gewone kanalen niet bereikt worden. We steunen hierbij op de ervaring van buurthuizen en middenveldorganisaties om samen gerichte communicatietrajecten uit te werken.

We blijven scholen stimuleren om **soep en fruit te geven op school**. Scholen met meer ervaring rond het gezondheidsthema kunnen andere scholen in een peter-en-metersysteem ondersteunen. We werken samen met de scholen van ons district een stimulans uit om rond dit thema aan de slag te gaan.

We werken samen met de handelaars, publieke instellingen en horeca aan een **borstvoedingsvriendelijke gemeente**, door het gebruik van logo's en het voorzien van hoekjes waar moeders hun baby in alle rust kunnen voeden.